

Saksframlegg

ÅSVEIEN SKOLE OG FLERBRUKSHALL - RAMMER FOR VIDERE PLANLEGGING

Arkivsaksnr.: 11/15835

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet vedtar følgende for den videre planlegging av Åsveien skole og ressurscenter samt flerbrukshall:
 - Dimensjonering av skoleanlegget økes fra en normalkapasitet på 75 til 90 elever per trinn
 - Rom- og funksjonsprogram for skolen og idrettsanlegget blir som skissert i saken. I byggeperioden drives skolens virksomhet i midlertidige paviljonger på Sverresmyr og på Åsveien skole.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

Bakgrunn

Flere saker som angår Åsveien skole og ressurscenter og flerbrukshall på Åsveien er behandlet politisk de siste årene. Dette gjelder både innhold i skoletilbudet og investeringer knyttet til midlertidig drift og nybygg. Rådmannen har i det siste året gjennomført et planleggingsarbeid i samarbeid med skolen med sikte på å utarbeide et rom- og funksjonsprogram som skal være grunnlag for en plan- og designkonkurranse for det nye skoleanlegget. I dette arbeidet er det fremkommet en del forhold som rådmannen ønsker å orientere om, samt få en godkjenning av rammene for videre planlegging.

Utgangspunktet for planarbeidet har vært vedtak i følgende saker:

Bystyresak 140/08 (ESA nr: 06/41010) gir følgende føringer for autismitilbudet ved nye Åsveien skole:

- *Bystyret vedtar at det byomfattende opplæringstilbudet for elever med vansker innen autismspekteret fortsatt skal lokaliseres til Åsveien skole. Elever ved Tonstad skole gis muligheten for å fullføre grunnskoleløpet på Tonstad. Tilbudet på Tonstad skal videreføres som et utvidet nærskoletilbud.*
- *Ressurscenteret med ansvar for veiledning av nærskoler og andre, lokaliseres til Åsveien skole. Det forutsettes et nært og godt samarbeid mellom de ulike skoler og fagmiljø. Tonstad skole har opparbeidet stor kompetanse. Denne kompetansen skal videreføres og nyttiggjøres i kompetansebygging og veiledning. Ressurscenteret skal ha oppgaver innen veiledning, pedagogisk utviklingsarbeid og metodikk i forhold til elever o.a ved autismitilbudet i Trondheim, nærskoler og samarbeidende enheter.*
- *Eventuelle budsjetttilpasninger blir å avgjøre i forbindelse med økonomiplanbehandlingen.*
- *Bystyret fastholder målet om en inkluderende skole. Uavhengig av lokalisering står rammene og målene for det framtidige opplæringstilbudet fra bystyresak 152/06 fast. Dette innebærer behovet for å gi et bedre opplæringstilbud til flere, ikke minst til de som får tilbud i nærskolen.*

Trondheim kommune

FLERTALLSMERKNAD -

Ved nybygg for autisMETilbudet må det legges stor vekt på at lokalene tilfredstiller faglige krav og at bygget er universelt utformet.

Sak nr 154/09 (ESA nr: 09/16242), der formannskapet vedtok følgende:

1. *Formannskapet vedtar at den videre planlegging av Åsveien skole baseres på at dagens bygningsmasse rives.*
2. *Det nye skoleanlegget prosjekteres ut fra et gjennomsnittlig elevtall på 75 elever pr årstrinn, til sammen 525.*
3. *Det settes av arealer til et byomfattende opplæringstilbudet for barn/unge med vansker innenfor autisMESpektret, i tråd med bystyrets vedtak.*
4. *Det prosjekteres en flerbrukshall i forbindelse med skoleprosjektet.*
5. *Skolen, opplæringstilbudet for barn/unge med vansker innenfor autisMESpektret og flerbrukshall planlegges på dagens skoletomt.*

Reguleringsplan for den nye skoletomta er stadfestet av Bystyret i sak nr 2/11 (ESA nr: 10/49068).

Følgende flertallsmerknad ble vedtatt:

”Elevene i spesialavdelingen ved skolen har et absolutt behov for tilkjøring inntil inngangsdør. Det må tas hensyn til dette ved videre planlegging når disse elevenes lokalisering er avklart. Det er ikke aktuelt at disse elevene kan gå fra parkeringsplassen. En slik egen adkomst skal ikke være lokalisert mot Fagertunveien sammen med renovasjon og varelevering. En eventuell stikkvei må kunne opparbeides”.

I økonomiplan for perioden 2011-2014 er Åsveienprosjektet beskrevet med skole, ressurscenter for autisme og skoletilbud for inntil 20 elever og dobbel gymsal med en samlet kostnadsramme på 340 millioner kroner med innflytting høsten 2015. I budsjettvedtak for 2011 ble følgende verbale føringer vedtatt: *”Det forutsettes at flerbrukshallen på Åsveien skole finansieres innen den ramme som er avsatt, og at det i tillegg kommer tippemidler og pressområdemidler. Hallutbyggingen ligger inne i forslag til reguleringsplan og skal ikke forsinke realiseringen av Åsveien skole.”*

Formannskap 27.04.2011 vedtak etter forslag:

”Det må arbeides for at Spongdal og Åsveien skole må få en fleksibel rominndeling slik at alle elevgruppene får god opplæring. Rådmannen må i budsjett 2012 vurdere å legge inn midler for at skolene får et fleksibelt og godt læringsareal hvor opplæringen kan foregå uten forstyrrelser som kan oppstå pga lite hensiktsmessige bygg. Brukerne må trekkes nærmere inn i planprosessen ved bygging slik at behovet for etterjusteringer og ombygginger minimaliseres. Formannskapet venter at Rådmannens erfaringer med de siste års byggeprosjekter blir lagt til grunn for nye prosjekter.”

Planprosessen

I perioden januar til juli 2011 har rådmannen gjennomført en planleggingsprosess for å få frem brukernes behov ved den nye skolen, flerbrukshallen og autisMETilbudet, som grunnlag for en plan- og designkonkurranse. Brukerne fra skolen har vært representert ved rektor (både tidligere rektor og nyansatt rektor i en overgangsperiode), to fagledere, verneombud, tre foreldrerepresentanter samt en

Trondheim kommune

nærmiljørepresentant. Av disse har autismitilbudet vært representert med både fagleder og en foreldrerepresentant. Rådmannens har ledet plangruppearbeidet. Pr dato har det vært gjennomført 10 ordinære plangruppemøter, og 2 arbeidsmøter hvor rådmannen og skolens representanter har fokusert på den pedagogiske organiseringen. Arbeidsmøtene har vært sett på som konstruktive og et verdifullt tilskudd til ordinære plangruppemøter. I tillegg har rådmannen gjennomført befarings på Sverresmyr interimsskole for å få mer kunnskap om de faglige og praktiske forhold som kjennetegner autismitilbudet. Skolens representanter har vært på studietur i Oslo, Drammen, Bergen og også besøkt skoler i Trondheim for å få kunnskap om nye skolebygg.

Skriftlige innspill fra ulike interessegrupper har vært drøftet i plangruppemøtene.

Gjennom Enhet for idrett, park og friluftsliv og Idrettsrådet har rådmannen vært i kontakt med klubber og kretser for avklaring av deres behov og ønsker når det gjelder flerbrukshallen.

Autismitilbudet.

Bystyret har i flere saker fastholdt målet om et inkluderende skoletilbud for barn med autisme.

Rådmannen hadde i utgangspunktet lagt til grunn at barn med autisme ble fordelt på 3-4 mindre avdelinger knyttet opp til undervisningsareal for de andre barneskoleelevene på tilsvarende alder. Likeså at de ansatte i ordinært barneskoletilbud og autismitilbud hadde kontorplasser sammen med sikte på felles læring og erfaringsutveksling.

I plangruppearbeidet har skolens- og foreldrenes representanter vært meget bestemt på at disse elevenes lære- og adferdsvansker er av en slik karakter at det ikke er mulig å tenke seg disse elevene i samhandling med andre elever. Det er heller ikke aktuelt å tenke sambruk av rom med andre. Det kan være mulig for enkeltelever å delta i aktiviteter sammen andre barn, men dette er kun unntaksvis.

Med dette som bakgrunn er det beskrevet en egen avdeling i skoleanlegget for barna med autisme, noe som kan betraktes som en "skole i skolen". Denne avdelinga er igjen delt opp i 3 mindre selvstendige enheter. Også de ansatte som arbeider med barna med autisme ønsker adskilte lærerkontor i tilknytning til skolens administrasjon.

I tidligere saksfremlegg er det antydning av en effektivisering av arealbruk som følge av sambruk av skoleanlegget. Arealbruk for denne avdelinga er nå beregnet til ca. 1150 m² mot 1000m² som var antydning tidligere. Det er oppnådd en arealeffektivisering når det gjelder bruk av møterom og personalrom for de ansatte på skolen. Det er ikke lagt inn egne areal for skolens funksjon som ressurscenter for autismeproblematikk (ressurscenteret benytter skolens felles møterom og auditorium etc), men det er lagt inn arbeidsrom for spesielle yrkesgrupper primært knyttet til autismitilbudet (barnevernspedagoger, vernepleiere, assistenter o.a) .

Bystyrets vedtak om adkomst til skolebygget for barn med autisme er svært detaljert og legger, slik det er formulert, sterke føringer for disse elevenes plassering i bygget. Rådmannen oppfatter vedtaket som et ønske om at disse elevene skal få en skjermet og verdig adkomst til bygget, og dette prinsippet vil bli ivaretatt i plan- og designkonkurransen.

Brukerrådet på Åsveien skole har tidligere i brev til kommunaldirektør med kopi til formannskapet uttrykt sterk bekymring for at barna med autisme ikke blir godt nok ivaretatt i det nye skoleanlegget. Skolens ledelse har akseptert det romprogram som er skissert for disse elevene som en forsvarlig løsning sett i forhold til organisering, læringsutbytte og universell utforming. Bygningsmessige tilpasninger som er relevant for barn med slike funksjonsvansker vil bli ivaretatt i prosjektets videre planlegging.

Dimensjonering og kapasitet

Verbal føring i budsjettvedtak for 2012: *"Elevtallsveksten skal følges nøye og gi rom for plass til*

Trondheim kommune

elever i alle bydeler”.

Åsveien skole er i dag en 1-7skole. I sak 154/09 er det vedtatt at skolen prosjekteres ut fra et

Trondheim kommune

gjennomsnittlig elevtall på 75 elever pr. årstrinn, til sammen 525.

De siste årene har en sett at fødselstallene er sterkt økende, noe som vil gi økt elevtallsvekst generelt. Pr. juni 2011 er det i Åsveien skolekrets bosatt årskull i førskolealder på 85, 82, 87, 110 og 76. Normalt skjer det noe fraflytting fra denne skolekretsen før skolestart, men tallene tyder på et større framtidig elevtall enn tidligere antatt.

I dette området av byen er det blandet bebyggelse hvor boligøkningen i størst grad vil gjøre seg gjeldende i form av fortetting, samt etablering av mindre boligfelt. I tillegg kan det forventes et generasjonsskifte i enkelte etablerte områder preget av eneboliger, flermannsboliger eller rekkehus.

Ila skole, Byåsen skole og Nyborg skole som er naboskolene til Åsveien er ferdig bygd / rehabilitert. En ser allerede nå et press på elevtallet på disse skolene i forhold til deres normalkapasitet. På den bakgrunn foreslår rådmannen å øke normalkapasiteten for nye Åsveien skole fra 75 til 90 elever pr. årstrinn, samlet 630 elever.

Nye Åsveien skole vil ved et elevtall på 90 pr trinn kunne fungere som en buffer mot økt elevtallsvekst i hele dette området av Byåsen.

Det er areal i elevenes daglige arbeidsareal og garderobeareal som økes ved høyere elevtall, mens størrelsen på de fleste øvrige rom (spesialrom, administrasjon, personalrom med mer) er uavhengig av mindre variasjoner i elevtallsgrunnlaget. En angitt normalkapasitet beregnes ut fra 2,5 m² pr elev mot minstekrav om 2,0 m². Derved vil nye Åsveien skole i toppår kunne håndtere et forsvarlig undervisningstilbud for 10 - 15 % flere elever (inntil 700 elever). Det understrekes at slike elevtall skal være unntaksvis.

En økt dimensjonering vil selvsagt øke kostnadsrammen for skoleanlegget, men erfaringstall viser at det er hensiktsmessig å øke investeringsrammen nå, fremfor å måtte etablere paviljonger eller tilleggslokaler noen år etter at skoleanlegget står ferdig.

Skolens ønske om eget realfagsrom

Åsveien skole har i udatert notat, arkivert i elektronisk postmottak 17. mars 2011, tatt opp med oppvekstkomiteen ønske om at skolen får et eget realfagsrom. Så langt er det kun på skoler med ungdomstrinn det er bygd egne realfagsrom. Rådmannen har vurdert at det ikke er økonomi til å øke arealrammene for Åsveien skole for å realisere ønske om et eget realfagsrom, men mener at mange av de aktiviteter skolen ser for seg kan gjennomføres i ordinære undervisningsareal, kunst- og håndverksavdelinga eller i fellesområder for de ulike klassetrinnene.

Fleksible skolebygg

Åsveien skole har i plangruppearbeidet skissert ønsker for skoleanlegget som på mange områder avviker fra den utforming øvrige skolebygg har fått de siste årene. Dette gjelder:

- Dele adkomsten til skoleanlegget i en inngang for flerbrukshall / nærmiljøfunksjoner og en egen inngang til skolens administrasjon
- Egne lukkede kontorer for ansatte i administrasjonen
- Sentraliserte arbeidsplasser for lærere lokalisert ved administrasjonen
- Undervisningsareal for elevene oppdelt i mer lukkede undervisningsareal

Rådmannen mener at kontorlandskap for ansatte i skolens administrasjon gir mer rom for samhandling og kunnskapsdeling enn lukkede enkeltkontor. Likeså at undervisningsrommene må gi rom for variasjon i forhold til arbeidsmåter, størrelse på elevgrupper samt legge til rette for samarbeid om alle elevene på alle årstrinn.

Trondheim kommune

Med de vedtak og merknader som foreligger i tilknytning til dette skoleanlegget har rådmannen valgt å fravike noen av de prinsippene som har vært brukt i tidligere skoleanlegg og plan for utforming av skolebygget er nå i tråd med skolens ønsker, de som lar seg realisere innenfor den økonomiske rammen.

Gjennom undersøkelsen om skolebygg som snart er ferdig oppsummert, vil det hentes ut erfaringer om gode løsninger som evt. kan innarbeides i den videre bearbeiding av Åsveien-prosjektet.

Åsveien skole og flerbrukshall som nærmiljøanlegg

I tidligere skoleprosjekt, der idrettshall har vært prosjektert og bygget samtidig med skolen, har skolebygg og idrettshall vært oppført som separate bygg. Begrunnelsen for dette har vært ulike driftstider og driftsansvarlige enheter, men samtidig har dette medført doubling av funksjoner, noe som igjen har ført til høyere samlede prosjektkostnader. I likhet med Spongdal vil en på Åsveien legge opp til en sammenbygging av skolen og flerbrukshallen der skolens utleieareal lokaliseres mot idrettshallen og slik inngår i en klart definert nærmiljøsoner.

I planleggingsarbeidet og spesielt etter innspill fra nærmiljøet, er det dukket opp en problematikk knyttet til Åsveien skole som nærmiljøseier. I det gamle skoleanlegget disponerte skolen to gymsaler. Disse var mye brukt til idrettsaktiviteter utenom skoletid, men var også i bruk som øvingslokale for kor, korps, til aerobic-grupper, til allidrett for de minste osv. Når skolen nå får en flerbrukshall vil denne kun disponeres av idretten.

Det betyr at skolen ikke lenger har en egnet kulturarena for egne eller andre aktører i nærmiljøet. På ungdomsskoler blir det planlagt kantine/aula som kan dekke disse funksjonene, men på barneskoler er det så langt ikke prioritert eget areal til slike formål. Unntaket er Byåsen skole med sine gamle bevarte bygg. En annen problematikk knyttet til dette er ønske om lagerareal for ulike brukere av skoleanlegget. De "gamle" skolebyggene er bygd med tilfluktsrom, noe som har gitt bra med lagerareal. På de nyeste skolene må lagerbehov defineres og legges inn i romprogram med tilhørende kostnader.

I denne saken betegner flerbrukshall areal til bruk for flere ulike typer idrett og fysisk aktivitet. Herunder er kroppsøving for Åsveien skole på dagtid. Begrepet flerbrukshall omfatter i denne sammenheng ikke konsert-, teatervirksomhet eller andre mer kulturbaserte aktiviteter.

Det er derfor ikke aktuelt å se flerbrukshallen som kulturarena. Den er for stor for mindre aktiviteter, og for å gjennomføre større arrangement vil det være store kostnader knyttet til oppgradert ventilasjonsanlegg, rømmingsveier, lager for lyd/lys, bord og stoler osv.

Areal og kostnad for idrettshallen er redusert ved at en har planlagt 2 sett garderober fremfor 3 sett som opprinnelig planlagt.

I tråd med vanlig praksis for betegnelse på kommunale idretts- og flerbrukshaller foreslås det at flerbrukshallen ved Åsveien skole får navnet Åsveihallen eller Åsveienhallen. Rådmannen foreslår at brukerråd og nærmiljø får det avgjørende ordet i valg av navn.

Rådmannen har ikke sett det som mulig å øke arealrammene / kostnadene for byggeprosjektet på Åsveien. Åsveien skole har i planleggingsprosessen imidlertid valgt å prioritere areal til en festsal / samlingsrom på ca. 200 m². Dette er gjort innenfor samlet arealramme for skolen. I hovedsak er det areal fra SFO, datarom og grupperom som er omdisponert, i tillegg til den arealgevinst som er oppnådd ved å se mulige funksjoner ved skole og idrettshall i sammenheng. En liknende løsning ble gjennomført for å etablere festsal/samlingsrom ved nye Ranheim skole.

En slik festsal / samlingsrom vil kunne dekke behovet for de fleste kulturaktiviteter i skolens område. For større arrangement er det aktuelt å bruke aulaen på Sverresborg skole eller kulturbygget på Byåsen skole.

Trondheim kommune

Grenaderkorpset er tilgodesett med lager på 50m² som på de øvrige skolene, men har ønsket langt større lagerplass. Det forutsettes at korpset kan samarbeide om utnyttelsen av lagerkapasiteten på skolene i dette området av byen.

Samlet areal for det ordinære grunnskoletilbudet på Åsveien skole er i dag av samme størrelse som skoler av tilsvarende størrelse, Byåsen og Ranheim. Areal for elever med autismespekterforstyrrelser kommer i tillegg.

Byåsen produkter

Et dagtilbud for yrkeshemmede, Byåsen produkter, har i dag tilhold i et av byggene som skal rives. De gir et tilbud til ca. 20 brukere der det arbeides med vedproduksjon og vedsalg, ulltoving av bilder og kort, sying av skinnvesker og andre skinnprodukter. Det arbeides med å finne erstatningslokaler for denne virksomheten.

Rodestasjon

Trondheim Eiendom har i dag en rodestasjon på Åsveien skole for lagring av diverse maskiner og utstyr. Det er lite hensiktsmessig å ha denne virksomheten på Åsveien skole pga problematisk adkomst, så det arbeides med å finne alternativ lokalisering for denne virksomheten.

Midlertidige løsninger

I tidligere politiske saker er det orientert om at skolen i byggeperioden vil ha tilhold i det midlertidige skoleanlegget på Sverresmyr og i to gjenværende paviljonger på Åsveien skole. Barn og ansatte i autismedelen av skolen har allerede flyttet til Sverresmyr i ny spesialtilpasset paviljong.

Foresatterrepresentantene i plangruppa har vært skeptisk til å drive skolevirksomhet på Åsveien skole i paviljongene samtidig med byggeprosjektet og har ønsket at de to paviljongene kunne vært flyttet til annet område.

En slik flytting vil medføre store tilleggskostnader for Åsveien-prosjektet. Flere skolebyggprosjekt er gjennomført med drift av skolevirksomhet parallelt med bygging av ny skole, og dette har gått bra. Rådmannen har skissert en løsning med inngjerding av byggeområdet på skoletomta som ivaretar både en forsvarlig byggeprosess og en forsvarlig skoledrift inkl. uteaktiviteter for barna. Plangruppa har akseptert dette forutsatt at gode løsninger utarbeides i samarbeid med prosjektledelse og entreprenør. Erfaringer fra tidligere prosjekter vil innlemmes i utviklingen av byggerelaterte sikringstiltak ved Åsveien skole.

Økonomi

Som det fremgår ovenfor er det knyttet store forventninger til byggeprosjektet, og det er fremmet ønsker som går utover de rammer for areal og kostnader som ligger i vedtatt budsjett og økonomiplan for skolebygg- og flerbrukshallprosjektet.

Fra rådmannens side har det vært arbeidet med å klargjøre hvilke muligheter som ligger i byggeprosjektet ved å se behovene til skole, idrett og kultur i sammenheng. Dette for å se hvilke aktiviteter det kan tilrettelegges for innen prosjektets nåværende rammer, og hva som evt. vil kreve økt areal / økte økonomiske rammer for å kunne gjennomføres.

Et nytt kostnadsoverslag som er utarbeidet angir 389 millioner kroner som antatt kostnad. Rådmannen mener en bearbeiding av prosjektet vil kunne redusere kostnadene til ca. 375 millioner kroner. Kostnad for prosjektet vil bli innarbeidet i økonomiplan for 2012-2015 og fremmet som egen investeringssak for Bystyret.

Trondheim kommune

Konklusjon

Det er redegjort for de ønsker, dilemmaer og ulike synspunkter som foreligger i dette prosjektet. Rådmannen har søkt å oppfylle de føringer som er lagt og imøtekomme de synspunkter brukerne har så langt råd er innefor de økonomiske rammene som gjelder. Det rom- og funksjonsprogram for Åsveien skole- og flerbrukshall som nå er utarbeidet, mener rådmannen beskriver et anlegg som er

Trondheim kommune

godt tilrettelagt både for fremtidig elevtallsvekst, skoletilbud, autismetilbudet med ressurscenter, idrett og kulturaktiviteter for nærmiljøet.

Rådmannen i Trondheim, 08.08.11

Jorid Midtlyng
kommunaldirektør

Pia Skog
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

... Sett inn saksutredningen over denne linja